

Anna Alexandrovna Barkovová

16.7.1901 – 29.4.1976

1917 – první báseň v tisku

1922 – první sbírka básní Žena

1923 – divadelní hra ve verších Nastasja Oheň

1934 – zatčena za antisovětskou agitaci

1934 – 1939 tábor nucených prací
v Kazachstánu

1939 – 1947 vyhnanství

1947 – zatčena za své deníkové záznamy

1947 – 1956 tábory nucených prací na Sibiři
v Komi

1956 – 1957 vyhnanství

1957 – zatčena za práci na próze Osm hlav
šílenství

1957 – 1965 tábor nucených prací
v Mordvinsku

1965 – propuštěna, plně rehabilitována

Taková nenávisť k té užvaněné tlupě,
takový výsměch osudu a výsměch sobě,
taková něha, taková hořkost
k tobě.

Hozenou do světa – hodí mě do propasti.
A „věčným snem“ nazvou to zdočně.
A co když vrátím se znova? – Hlouposti.
Ty narodíš se jistě v jiné době.

Já už tě nepotkám. Ne, nepotkám.
Vstříc cestě strašné sama teď hledím.
A jestli tím návratem být věčnost má,
Tak já ji nechci. Nemám jí zapotřebí.

/Anna Barkovová, 1975/

Dopis Kuzkovovým; 14.4.1940

Zatímco jste se vy procházeli po Moskvě, pili pivo a pojídali něco „na zahnání chutí“ (vaše termíny si ještě pamatuju), já jsem se „lámala“ (to už je lágrový termín) ve stepích a mezi sopkami Kazachstánu pro krásné oči teď už naštěstí mrtvého Genricha Grigorjeviče Jagody. Jaká škoda, že ho nepopravili před šesti lety.

Já se sice lámala, ale úplně se nezlomila. A jeho poslali k ledu. „Vždycky musíš doufat v něco lepšího,“ říkával dobrý voják Švejk. „I když tě trestají a odsoudí, byť jsi nevinný, pravda nakonec zvítězí a tvůj prach přenesou ze hřbitova pro zločince na hřbitov pro slušné lidi. Nikdy neztrácej naději.“

Ve svém Mrtvém domě jsem napsala spoustu veršů, ale všechno jsem, přirozeně, musela zničit a v paměti mi zůstala jen zrnka, která vám, když budu mít papír, pošlu.

25.1.1957

Epocha obrovských falzifikací.

Falšuje se historie: starověká, středověká, novodobá i nejnovější (události doslova včerejšího dne). Falšuje se věda (mají své vlastní doktríny, metody a dogmata), umění, potraviny, city i myšlenky. Ztratili jsme kritérium pro rozlišování skutečného a iluzorního.

Možná že sexuální instinkt je jedním z prvotních (obživa, rozmnožování). Ale instinkt moci je jedním z nejsilnějších, i když se asi projevuje později.

Sexuální rozkoš je krátkodobá, ale rozkoš z moci trvá nekonečně dlouho. (Přinejmenším do okamžiku, kdy člověk pocítí hrůzu smrti.)

/citováno z knihy *Anna Barkovová Osm hlav šílenství*; překlad Radka Rubilina, Jakub Šedivý; Prostor 2015/

Anna

Scénická kompozice z díla, korespondence

a deníků ruské lágrové básnířky

Anny Barkovové

přípravily, nastudovaly a hrají

Hana Franková a Magdaléna Hniličková

režijní spolupráce

Jan Hnilička

hudební spolupráce

Jiří Švec

světla, zvuk

Jan Hnilička, Václav Vašmucius

scénář vychází z knihy *Anna Barkovová Osm hlav šílenství*, kterou v roce 2015 vydalo nakladatelství Prostor v překladu Radky Rubiliny a Jakuba Šedivého

89. premiéra Divadla Dagmar 30.října 2016
Komorní scéna „U“ Karlovy Vary

Inscenace vznikla za finanční podpory Města Karlovy Vary

•
Vyfasovala jsem dva roky a dneska v noci jedu z moskevský vazby do mordvinský kolonie. O mordvinských zónách, v jedné z nichž jsem se ocitla, obíhají mezi vězni legendy. Nejtvrdší režim, nejdelší pracovní den, nejkřiklavější bezpráví. Na etapu do Mordvinska se vyprovází jako na popravu.... Mordvinsko je kraj bažin a táborů. Chovají tu krávy a vězně...

•
Vězení stejně jako každý pobyt na hraně člověka zbaví falešných strachů. Od dětství se nám dostává poučení, jak nestát na hraně, ale měli bychom se dovídat, jak se po tý hraně chodí tak, aby se člověk vyhnul průseru a zesílil.

•
Doba, kdy je člověk v kolonii zamilovanej, by se správně neměla započítávat do trestu. Zóna totiž přestane bejt trestem. To vědej všichni, a proto jich hodně hledá, do koho by bylo možný se zamilovat.

•
Mordvinsko. Jaro 2014. Osada Javas. Tady sídlí správa táborů. Generace lidí tu slouží jako dozorcí. Poprvé jsem zde na „svobodné“ straně ostnatého drátu. Nedávno mě propustili a teď jsem do Mordvinska přijela znovu – pomáhat těm, kdo zůstali v zóně.

•
Nesvoboda není důvodem nic nedělat a skučet.

/citováno z knihy *Naděždy Tolokonnikovové Jak udělat revoluci*; překlad Milan Dvořák; Praha 2016/